

Werkagenda VGN

LG-deelsector

Inleiding

Indertijd kende de VGN het zogenoemde LG-platform, waarin alle aanbieders van LG-zorg plaats konden nemen, met name voor onderlinge afstemming en om samen sterk te staan. Rond 2014 ging de koers van de meeste LG-instellingen richting 'Hersenz'. Binnen Hersenz werd en wordt gewerkt aan behandelprogramma's voor de (extramurale) behandeling. Er kwamen ook signalen van instellingen die zich niet aansloten bij Hersenz, dat zij behoefte hadden aan expliciete aandacht van en belangenbehartiging door de VGN betreffende hun LG-vraagstukken. In dat kader heeft de VGN in 2017 met alle LG-leden nieuwe plannen gemaakt voor een gezamenlijke 'werkagenda', om de belangen van alle leden actief te kunnen behartigen.

In juni 2017 en in maart 2018 werden twee bijeenkomsten georganiseerd. Daaruit is de onderstaande werkagenda in grote gemeenschappelijkheid ontstaan. Daarbij is de lijn afgesproken dat instellingen primair hun eigen koers kunnen (blijven) varen en dat de ondersteunende aanpak van de VGN in drie rollen kan worden onderscheiden: de rol van belangenbehartiging, van facilitering en een initiërende rol. In het eerste hoofdstuk werken we dit uit. In het tweede hoofdstuk gaan we in op de plannen om dit programma te realiseren. Als bijlagen voegen we de verslagen van de bijeenkomsten in juni 2017 en maart 2018 toe, om de context te schetsen. Daarmee is deze werkagenda voor de LG-deelsector uitgangspunt bij de gezamenlijke aanpak geworden. In het kort: de VGN betreft het netwerk bij relevante thema's, arrangeert ontmoetingen en zal aandacht vragen voor vraagstukken rond de LG-doelgroep en de doelgroep zoveel mogelijk zichtbaar maken.

1. De werkagenda

1a: rol van belangenbehartiging voor de VGN

Onderwerp en inhoud	Rol VGN: Belangenbehartiging
<i>Hersenz</i> Het behandelprogramma NAH moet als experiment in het model van integrale bekostiging van de NZa een plaats krijgen.	<i>Belangenbehartiging</i> De VGN is betrokken bij het behandelprogramma van Hersenz en brengt de relevantie in bij met name VWS, het Zorginstituut en de NZa. VGN lobbyt samen met Hersenz voor een adequate bekostiging en integrale (ipv versnipperde) overgang naar de Zvw (Hersenz in de polis).
<i>Arbeidsparticipatie</i> Er is onvoldoende 'passend werk' voor de doelgroep LG. Werk verdient de voorkeur boven dagbesteding. Streven naar zo dicht mogelijk bij huis, zowel voor dagbesteding als voor passend werk.	<i>Belangenbehartiging</i> De VGN agendeert o.a. bij het ministerie van SZW dat cliënten uitzicht moeten hebben op een volwaardig werk en bijbehorend inkomen. Bij voorkeur in een reguliere baan. De VGN pleit ervoor dat het verkrijgen van praktijkverklaringen onderdeel wordt van het ondersteuningspakket van gemeenten. De VGN agendeert dat beschutte werkplekken flexibel in de gehandicaptenzorg kunnen worden ingezet.

<i>Sociaal Domein</i> Er is vaak sprake van versobering en van te lage en niet/nauwelijks kostendekkende tarieven (o.a. voor vervoer).	<i>Belangenbehartiging</i> VGN agendeert bij de VNG om een landelijke richtlijn op te stellen. Goede voorbeelden binnen sociaal domein zichtbaar maken. VGN maakt een landelijke toeslag bespreekbaar bij de VNG. Overigens: in stedelijke gebieden lijkt dit een minder groot probleem dan in rurale gebieden.
<i>Huisvesting</i> Toenemend tekort aan geschikte en betaalbare woningen voor begeleid wonen. Woningbouw kan zich hiervoor meer inzetten, maar heeft ook last van knellende regelgeving. Huisvesting voldoet te weinig aan criteria voor LG en dat is juist wel van belang, o.a. in het sociale domein.	<i>Belangenbehartiging</i> VGN lobbyt bij Aedes (koepel van corporaties) en bij het KCWZ (Kenniscentrum Wonen en Zorg). In de toekomstige projecten (die het huidige KCWZ gaan vervangen) brengt de VGN huisvesting als één van de onderwerpen in. Ook bij de overheid gaat de VGN dit aankaarten ivm regelgeving voor corporaties.

1b: initiërende rol voor de VGN

Onderwerp en inhoud	Rol VGN: Initiërend
<i>Hulpmiddelen (ook bovenbudgettair)</i> Bij verhuizingen naar een andere gemeente in verband met een opname in de Wlz, moeten cliënten hun hulpmiddelen (vaak op maat gemaakt) weer inleveren. Er volgt dan slechts de 'hoogstnoodzakelijke vergoeding voor verpleging' via het zorgkantoor. Dit leidt vaak tot vermindering ipv tot verhoging van de participatiegraad.	<i>Initiërend</i> De VGN is betrokken bij trajecten rond 'regelarm'. Het onderwerp 'hulpmiddelen' geven we daarin ook een plaats. Ook zal de VGN dit bij de NZa aankaarten.
<i>Profielen zware ZZP's</i> Analyseren en actualiseren van de profielen van de zware ZZP's. Bijstellen tarieven.	<i>Initiërend</i> De VGN heeft bij VG8 een traject in gang gezet van herformuleren van de inhoud van de profielen ZZP. Als dit succes heeft, is de volgende stap om dit proces ook uit te voeren rond LG-complex en VG7. De VGN neemt dan samen met de LG-sector het initiatief. Bij het aangepaste profiel hoort een dienovereenkomstige aanpassing van het tarief.

1c: faciliterende rol voor de VGN

Onderwerp en inhoud	Rol VGN: Faciliterend
<i>Opleiding tbv specifieke doelgroepen</i> a. Meer aandacht nodig voor de verpleegkundige beroepen. b. Is er behoefte aan een specifieke opleiding ALG (arts lichamelijk gehandicapten), in lijn met bijvoorbeeld een AVG? c. Methodische ondersteuning per doelgroep nodig, door krachten te bundelen en kennis te delen, met name gericht op specialistische kennis.	<i>Faciliterend</i> De VGN agendeert dit bij de V&VN. De VGN werkt aan een landelijke campagne om leerlingen naar de opleidingen te trekken. De VGN zal onder de leden verkennen of er een structurele behoefte is aan deze opleiding en aan de hand daarvan eventueel contact opnemen met de NVAVG en het Capaciteitsorgaan. De VGN onderzoekt zo of dit mogelijk is en of de capaciteit hiervoor verhoogd kan worden. De VGN werkt met de VGN Academie, VGN E-learnshop en de Kwaliteitsagenda gehandicaptenzorg aan het versterken van professionaliteit en duurzame inzetbaarheid van medewerkers.
<i>Uitwisselen en delen van kennis</i> Onderzoek, kennistoepassing en borging vraagt landelijk aandacht / aandacht binnen NPG. Partijen als het Zorginstituut en de NZa en VWS hebben vaak slechts theoretische en beleidskennis, geen praktijkkennis.	<i>Faciliterend</i> De VGN faciliteert de LG-sector via: a. Gewoon Bijzonder, Nationaal Programma Gehandicaptten (ipv NPG). b. Kennisplein Gehandicaptensector (voor kennis deling). c. VGN Lange Termijn onderzoeksagenda (ipv onderzoeksprogramma). d. Arrangeren van werkbezoeken.

Juni 2018

Werkagenda VGN, LG-deelsector

<i>Technologische innovatie</i> Ontwikkelruimte om te experimenteren Met name spelen de vraagstukken van financierbaarheid en privacy een rol.	<i>Faciliterend</i> De VGN neemt dit mee in haar activiteiten en zal daarbinnen expliciet de LG-sector zichtbaar maken: het vergroten van de zichtbaarheid van de instellingen. a. De VGN inventariseert de mogelijkheden.b. Drie bijeenkomsten met een kennismarkt (in april, juni en september 2018) staan in het teken van (technologische en sociale) innovatie.

2. De uitwerking

Hieronder sommen we op wat ieders rol bij deze werkagenda is. Diverse punten lopen al en andere worden in gang gezet. We houden de volgorde aan van het vorige hoofdstuk.

2a: uitwerking rol belangenbehartiging.

- Hersenz: loopt al volop
- Arbeidsparticipatie: loopt al volop
- Sociaal domein/Wmo: loopt al volop. De VGN gaat met de VNG in gesprek nav het monitoringsrapport van Annalise (monitoring sociaal domein). De BAC-bedrijfsvoering heeft geadviseerd om de resultaten met de VNG te bespreken. Ook vervoer komt daarin aan de orde. Terugkoppeling vindt primair plaats via de BAC en we zullen het LG-netwerk op de hoogte brengen.
- Huisvesting: loopt al volop bij de VGN via het project 'LVB'; via de samenwerking en afstemming met Aedes en FO en via het traject over (tijdelijk) beschermd wonen. De leden zijn over het beschermd wonen via de site geïnformeerd.

2b: uitwerking initiërende rol.

- Bovenbudgettaire hulpmiddelen: hiervoor zal de VGN een apart traject/overleg met o.a. de NZa oppakken. De regelgeving is niet gericht op levenslang en levensbreed wonen en op participeren. Dat leidt tot de genoemde knelpunten.
Actie via het bureau van de VGN.
- Herformulering en herijking van de zware ZZP's in de LG: dit pakt de VGN op, maar dat loopt via het vervolg op de 'herijking VG8'. Na VG8 zal de VGN zich richten op herijking van VG7 en de zwaardere ZZP's van LG. Dat zit al in de planning. De LG-sector zal hierbij worden betrokken.
Actie via het bureau van de VGN.

2c: uitwerking van de faciliterende rol.

- De VGN neemt contact op met de V&VN (verpleegkundige beroepen), met de NVAVG (bespreken specialisatie ALG), doch hierover wordt tussen de leden ook verschillend gedacht. Volgens sommige leden volstaat de aandacht van huisarts, neuroloog, revalidatiearts en psychiater. De VGN zal dit onderzoeken.
- Het kennis delen op het gebied van opleiding, technologie en innovatie loopt al volop binnen de sector en is meestal niet specifiek voor de LG. Wel belangrijk, maar het gaat in de aanpak voor de gehele sector mee.

Bijlage 1 Verslag bestuurdersbijeenkomst LG 12 maart 2018

Inleiding

Opening en doelstelling door Frank Bluiminck: komen tot een werkagenda LG met een schets van de voorgeschiedenis en van het bredere kader. Tevens gaat het over de vragen waarvoor de LG-deelsector zich gesteld ziet. Het geheel moet leiden tot een 'werkagenda LG'.

Inleidende opmerking door Frits Mul over het voorliggend concept van een werkagenda.

Inhoud van het gesprek

Het bureau heeft een eerste opzet gemaakt obv de inbreng van de vorige bijeenkomst (juni 2017) en obv enkele interviews. Daarbij heeft het bureau een splitsing gemaakt naar inhoud in specifieke LG punten en in punten die breder spelen in de sector. De vergadering herkent zich in deze indeling en in de genoemde punten.

In het gesprek komt verder naar voren:

1. De LG-instellingen lijken t.a.v. de duiding van de doelgroep meer onderlinge verschillen dan overeenkomsten te zien. Er is binnen de LG doelgroep diversiteit in de aard van de beperkingen en daarom wordt de wens geuit om de verschillen ervan ook te (h)erkennen.

2. Wel zien alle aanwezigen het belang van enkele speerpunten die de VGN in de belangenbehartiging specifiek voor de LG doelgroep meer naar buiten kan brengen. Als voorbeeld: versoering van het sociale domein, huisvesting en arbeidsparticipatie. Via de VGN kan dat efficiënter dan door de instellingen afzonderlijk.
3. Tevens komen punten naar voren waarin de instellingen elkaar meer kunnen opzoeken. Als voorbeeld: kennisdeling en krachten bundelen bij specifieke problematieken, zoals bij beademing.

Vervolg

Het bureau werkt dit uit in een nieuwe versie van de werkagenda. Deze nieuwe versie sturen we rond voor commentaar. Dat hoeft niet in een volgende plenaire (bestuurders) bijeenkomst besproken te worden; men kan reageren per mail of per telefoon.

Het bureau komt tot het volgende concept:

- agendapunten met een rol voor de VGN in de belangenbehartiging;
- agendapunten met een faciliterende rol voor de VGN; bij de meeste punten die we noemen werkt de VGN reeds faciliterend. Het betreft hier dus een intensivering.
- agendapunten met een initiërende rol voor de VGN; hier noemen we drie onderwerpen waarin de VGN initiatieven zal nemen.

Bijlage 2 Verslag bestuurdersbijeenkomst LG dd. 19 juni 2017

Voorgeschiedenis

Indertijd kenden we het zogenoemde LG-platform, waarin alle aanbieders van LG-zorg plaats konden nemen, met name voor onderlinge afstemming en om samen sterk te staan. Rond 2014 ging de koers van de meeste LG-instellingen richting 'Hersenz'. Binnen Hersenz werd hard gewerkt aan behandelprogramma's voor de (extramurale) behandeling.

Bijeenkomst

Naar aanleiding van diverse signalen wil de VGN een inhaalslag maken met de deelsector LG en met deze leden verkennen wat een werkagenda kan worden om de belangen van deze leden actief te kunnen behartigen. In dat kader heeft VGN na overleg met enkele bestuurders een bijeenkomst geïnitieerd op 19 juni. Het doel was om te inventariseren wat actuele vragen en thema's zijn en welke rol de VGN hierin kan betekenen. Er waren 12 instellingen aanwezig, overigens niet alleen bestuurders.

Uitkomsten

Er zijn veel onderwerpen benoemd.

- De NAH-doelgroep wordt steeds complexer (o.a. psychiatrisch, raakvlakken met mensen met verward gedrag) en dus ook duurder.
- De vervoerstarieven blijven veel te laag, een steeds terugkerend knelpunt.
- Er is nog geen oplossing voor boven-budgettaire hulpmiddelen.
- Organiseer een soort van 'maatschappelijk debat': gemeenten hebben wel per 2015 opdrachten gekregen vanuit Den Haag, maar laten ze zich er niet met slechts financiën (en dan ook nog zuinig) van af maken. Dat valt te illustreren met de Jeugdzorg: nog onlangs spraken psychiaters hun zorg uit over het gebrek aan (plaatsen in) de jeugdzorg. Dit moet niet ook gaan gebeuren in de Wmo.
- Mensen met NAH worden vaak onvoldoende herkend in het sociaal domein (onzichtbaar). De last is hen veelal overkomen. Men heeft over het algemeen de wil om er iets van te maken, maar het proces ernaar toe is duidelijk anders dan in de reguliere gehandicaptenzorg.

Een inventarisatie

	Aanpak via instelling/regio	Aanpak via VGN/landelijk
Tarieven	Primair via de instelling met de gemeente, maar is erg lastig tarieven zijn te laag. Er is veelal sprake van tariefverlaging bij samenwerking.	Het helpt als er op landelijk niveau richtlijnen zijn, obv gemiddelde kostprijzen. Goede voorbeelden binnen sociaal domein zichtbaar maken.

Opleiding	Contacten met ROC tbv specifieke opleidingen.	Landelijke programma's, zie Hersenz Aandacht voor systemisch werken, specifieke kennis rond doelgroep.
Arbeidsmarkt	Locaal werven. Dagbesteding en werkvormen voor deze cliënten is een probleem. Steunpunten worden weggehaald.	Landelijke campagne. Vraagt landelijke interventies.
Kwaliteit	Visie op kwaliteit is onderdeel van instellingsbeleid.	Graag een Kwaliteitskader voor het sociaal domein à la het Kwaliteitskader. Zal niet verplicht worden, maar het helpt als vooraanstaande gemeenten hieraan meewerken.
Kennis	Regionaal	Onderzoek, kennistoepassing en borging vraagt landelijk aandacht en aandacht binnen het NPG.
Huisvesting en uitbreiding van plaatsen	Moeten instellingen zelf regelen, met name via de gemeente.	woningbouw maakt zich er makkelijk vanaf, huisvesting voldoet te weinig aan criteria voor LG en is wel van belang, vooral in sociaal domein.
Sociale inclusie	Dichtbij huis blijft van belang.	Landelijke aandacht blijft nodig.

Vervolgafspraken

- Het bureau werkt het bovenstaande uit in een werkagenda;
- Netwerken gaan organiseren op deskundigheidsniveau (controllers, behandelaars, vastgoed). VGN kan faciliteren en bijdragen.
- Wel een herhaling op bestuurdersniveau;
- Het LG-platform is nu opgeheven.